ชื่อโครงการวิจัย การศึกษาระดับสารเคมีปราบศัตรูพืชและสารมีพิษต่างๆ ในกลุ่มประชากร ภาคเหนือ : II การปนเปื้อนของสารเคมีปราบวัชพืชในน้ำดื่มน้ำใช้ในเขต อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย ทีพวรรณ ประภามณฑล เรจินา (มาสคีย์) แบนจุ กนกพร วิบูลย์ณัฐกุล

บทคัดย่อ

สารเคมีปราบวัชพืชที่ใช้กันมากในประเทศไทย ได้แก่ พาราควอท หรือชื่อทางการค้าที่รู้ จักกันดีว่า กรัมมอกโซน และ ไกลโฟเสท หรือ ราวด์อัพ

พาราควอท หรือมีชื่อทางเคมีว่า 1,1'-ไดเมทิล-4,4'-ไบพิริดิเลียม ไอออนพาราควอท เป็นสารเคมีปราบวัชพืชชนิดแรกที่มีการผลิตในประเทศไทยและนิยมใช้กันมาก ทั้งๆที่มีความเป็น พิษมากก็ตาม โดยใช้ในฤดูหลังการเก็บเกี่ยวพืช ผลไม้ และเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก การศึกษา นี้ได้ทำการตรวจวัดระดับของพาราควอทในน้ำตัวอย่างโดยใช้วิธีทางสเปกโทรโฟโตเมตรี

ได้เก็บน้ำตัวอย่างทั้งหมด 120 ตัวอย่าง จากบ่อน้ำตื้นและน้ำผิวดิน จำนวน 30 แห่ง รวม 4 ครั้ง สองครั้งในฤดูฝน (เดือนตุลาคม 2540) และอีกสองครั้งในฤดูแล้ง (เดือนธันวาคม 2540) จากหมู่บ้าน 5 หมู่บ้านในเขตตำบลสันทราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ระดับของพาราควอทที่ตรวจพบในน้ำบ่อ มีความแตกต่างกันในระหว่าง ฤดูกาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p= 0.017) โดยมีระดับเฉลี่ยพาราควอทในเดือนตุลาคมและ ธันวาคม 2540เท่ากับ 29.2±25.7 และ13.2±19.6 ไมโครกรัมต่อลิตร ตามลำดับ แต่ไม่มี ความแตกต่างกันในน้ำผิวดิน ซึ่งมีระดับเฉลี่ยพาราควอทในเดือนตุลาคมและธันวาคม 2540 เท่ากับ 19.7±20.9 และ17.4±10.1ไมโครกรัมต่อลิตร ตามลำดับ ระดับพาราควอทที่ตรวจ พบในน้ำบ่อ จาก 5 หมู่บ้าน ที่ศึกษา ในเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นฤดูแล้งนั้น พบว่า มากกว่าร้อย ละ 80 (4 ใน 5 หมู่บ้าน) มีระดับในเกณฑ์มาตรฐานน้ำดื่มคือไม่เกิน 10 ไมโครกรัมต่อลิตร แต่น้ำผิวดินร้อยละ 80 มีการปนเปื้อนเกินระดับที่กำหนด ดังนั้นการใช้น้ำผิวดินมาเป็นน้ำดื่ม น้ำใช้อาจมีความเสี่ยงเกิดขึ้นได้ และ การใช้พาราควอทในสิ่งแวดล้อมมิได้ทำให้มีการปนเปื้อน เฉพาะในน้ำผิวดินเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าไปปนเปื้อนในบ่อน้ำตื้น ซึ่งเป็นแหล่งน้ำดื่มน้ำใช้ อีกด้วย

Project Title The study of human exposure of pesticides and other toxic substances in the northern Thai population: II Herbicide contamination in potable water in Sarapee District,

Chiang Mai Province

Authors Tippawan Prapamontol, Rejina (Maskey) Byanju, Kanokeporn
Wiboonnattakul

Abstract

In Thailand, the most use herbicides are paraquat (or Gramoxone) and glyphosate (or Round-up).

Paraquat (1,1'-dimethyl-4,4'-bipyridylium ion) is the first herbicide that locally manufactured and, in spite of its toxicity, is widely used in Thailand by farmers in preharvest treatment of crops and vegetables and clearing the fields. Spectrophotometric method was optimized and applied for the determination of paraquat in the potable and surface water samples.

One hundred and twenty water samples were collected from 30 sites for well and surface waters as quadruplicate; two for rainy season (October 1997) and two for dry season (December 1997) from selected five villages of the study area: Sansai subdistrict, Sarapee district of Chiang Mai province.

Different patterns of seasonal variation in paraquat level for surface and well waters were observed. There was a significant difference in the paraquat level in well water samples for rainy (October) and dry (December) seasons at p=0.017. Mean paraquat levels of rainy and dry seasons were 29.2 ± 25.7 and 13.2 ± 19.6 μ g/l, respectively, but not in surface water where the mean levels were 19.7 ± 20.9 and 17.4 ± 10.1 μ g/l, respectively. Of 5 selected villages' well water samples, 4 villages' having paraquat within the safety level of 10 μ g/l while 4 out

of 5 villages having paraquat in surface water exceeded the maximum allowable level. Therefore, the use of surface water as potable water may pose for the risk from high paraquat contamination. The paraquat that was sprayed into the environment not only causing contamination in surface water but also in well potable water.